

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja:

Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemani velja:

Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 264.

V Ljubljani, v četrtek 17. novembra 1898.

Letnik XXVI.

Vatikan in tržaški škof.

Mej brzojavi smo nedavno objavili tendenciozno vest iz »N. Fr. Presse«, kakor da bi bil papež pritrdil rovanju tržaških irredentistov proti tržaškemu škofu. Poročilo je tako sestavljeno, da že samo na sebi nosi znak neresnice. Zato obžalujemo, da je »Narod« to neresnično poročilo, o katerem sam pravi, da je »Piccolo«, ki je moten in nezanesljiv vir, zasukal in pretvoril, — kakor njemu kaže, porabil kot podlago posebnemu članku, v katerega vvodu piše: Lahonstvo tržaško je doseglo velik uspeh: Kardinal Rampolla, desna roka papeževa in prav za prav dejanski voditelj katoliške cerkve, se je v borbi tržaških progresovcev proti škofu Šterku postavil na stran progresovcev in obsodil škofa Šterka. Končava pa svoj članek rekoč: Očitno je, da hoče rimska kurija pomiriti in potolažiti primorske Lahe s koncesijami, in sicer s koncesijami, katere so, če ne že neposredno, pa vsaj v svojih konsekvencah, naperjene proti slovenskemu prebivalstvu v Trstu in Istri, s koncesijami, katerih niso narekovali interesi katoliške cerkve in katoliške vere, ampak ki tem interesom celo nasprotujejo. Te koncesije so provzročili zgolj in jedino le politični momenti, če že nanje ni vplivalo italijansko čustvovanje izvestnih najvišjih cerkvenih dostojanstvenikov, ter govore glasno in jasno, da primorski Slovani v boju za ohranitev narodne eksistence vzlic podpore nižje duhovščine ne smejo računati, da ostanejo odločilni cerkveniki krogi nepristranski in nevtralni.

Čudimo se, kako je mogoče »Narodu« nava-

jati take sklepe o stvareh, o katerih sam pravi, da niso resnične. Najbrže da tudi tega niso narekovali interesi katoliške cerkve in katoliške vere, kakor isto »Narod« po pravici konstatuje glede postopanja laških irredentistov.

Pravo o tej zadevi po našem mnenju ima zagrebški »Obzor«, ki piše:

Našim čitateljem je gotovo znan razpor med tržaškim municipijem in škofom Šterkom, kateri je le to zakrivil, ker noče služiti laški irredentovski politiki in noče spremeniti cerkve v politično delavnico. Municipij se je vsled tega pritožil po mestni delegaciji na vlado in po svojih poslancih na apostolskega nuncija na Dunaju. No vlada in nuncij sta odgovorila, da tožba ne spada v njihovo področje. Delegacija se je potem obrnila na sv. očeta papeža s posebno spomenico. Na to spomenico je odgovoril kardinal Rampolla s pismom do župana, v katerem obžaluje razpor in zagotavlja, da bode skušal poravnati ovire. Kardinal tudi ni mogel družega odgovoriti. Ali tržaški župan je razumel drugače kardinala Rampollo in pohitel je v Rim z nado, da se povrne v Trst z demisijo škofa Šterka. Bil je v Rimu: toda papeža ni videl in moral se je zadovoljiti s tem, da ga je vsprejel v avdijenco kardinal Rampolla. — Tržaški irredentovski listi pojejo slavje, toda samo po njihovih poročilih se nam zdi, da je doživel tržaški župan blamažo. Tri občinske tožbe se glase proti škofu. Na tožbo glede slovenskih pridig v mestu Trstu je odgovoril kardinal, da to spada v škofovo področje. »Piccolo« sicer pristavlja, da je kardinal priznal, da se po nepotrebnem slov. pridiguje, ker je Trst ital. mesto; mi pa mislimo, da je župan zavil kardinalove besede po svoji želji. Da je kardinal to priznal, bi se ne

bil izgovarjal s škofovim področjem in bi ne bi prepustil stvari zopet samemu škofu. Na tožbo, da manjka laških duhovnikov, je odgovoril kardinal, da se bode sv. stolica dogovorila z avstrijsko vlado glede ustanovitve bogoslovnega semenišča v Trstu, ako pokloni municipij dotično zgradbo. Namerava se torej sporazumljenje sv. stolice z vlado. Ko pa dokaže vlada sv. stolici, da bi bilo tako semenišče politično semenišče, bode opustila sv. stolica prva to misel, ako je sploh resnica, da ima to misel. V novem semenišču bi bil učni jezik latinski; toda ravno po zadnjem odloku sv. stolice bi se moral učiti tudi staroslovenski. V semenišču bi torej ne bilo mesta za laški jezik. Kaj naj bi pa pomenile besede »semenišče za italijanske duhovnike«? Pomenile bi duhovnike, ki so laškega mišljenja. Ali bi torej ne smelo biti odprto za bogoslovce iz slovenske okolice? To je absurdno že samo pomisliti. No, pa naj bi tako semenišče vzgajalo tudi samo italijanske duhovnike, nameščati bi jih moral zopet škof; toda noben škof bi jih ne mogel nameščati po slovenskih župnijah. In ravno v tem leži vzrok, zakaj toži župan proti škofu, ker hoče namreč za slovenske župnije župnike, ki ne znajo slovensko. Ako torej vse premislimo, bil je Rim proti tržaški občini, kakor je tudi naravno, pomirljiv, popustljiv; toda stvari ostanejo kakor so bile. Škof ne bode niti odslej, kakor tudi ni bil doslej, politični agent municipija.

Državni zbor.

Dunaj, 16. novembra.

Danes je levica skušala iznenaditi desnico, in skoraj bi se jej bilo to posrečilo. Na dnevnem redu je bila zatožba grofa Badenija zaradi lanskih

LISTEK.

Moji Mařenki.

(Česki spisal K. Křen.)
(Dalje.)

»Verjamem ti, verjamem, da imaš rada tudi mamico, dasi jo nisi poznala. Spolnil sem obljubo, katero sem dal tvoji materi, namreč da vzredim tebe tako, da je ne boš pogrešala. Ljubiš tudi kraj, kjer si se rodila in si bila zrejena. Si pobožno in pošteno dekle; nisem te naučil moliti samo za prijatelje in sovražnike, za roditelje, ampak tudi za tvojo domovino, za celi narod slovanski! Mařenka, poslušaj, kaj ti povem sedaj.«

Peturov glas se je razburjenost tresel. »Pri spominu tega svetnika, h kateremu vsak dan moliš, pri spominu tvoje umrle dobre matere, pri svoji sivi glavi te prosim, rotim te, drago dete, ohrani čist in nepoškodovan zaklad svete vere in vroče pobožnosti, ljubi in časti to zemljo, na kateri si se rodila, ne dopusti, da bi zasramoval kdo v tvoji prisotnosti narod slovanski, spominjaj se, spominjaj se vedno, da si hči slovanskih, čeških in katoliških starišev.«

»Nikdar, nikdar, dragi oče, ne pozabim na tvoje zlate besede, nikdar, in če bi imela prav izgubiti najdražji zaklad.«

Sklonila je glavo na očetova prsa in gorko zaplakala. — »Tudi če bi imela izgubiti najdražji zaklad!« — »Saj si ga že izgubila!« ji je šepetalo srce. »Žrtvovala si že svojo mlado ljubezen za kosec mrtve zemlje, za ljubezen do ljudstva, ki bi pri tvoji izgubi mogoče ne prelil niti solze, in ti mu daruješ vse, vse, tudi svojo mlado, krasno, blaženo ljubezen!«

»Saj ne bode tako hudo, Maruška,« jo je tolažil Petura, domnevaše si, da so jo njegove besede tako vznemirile.

»Oče, zlati oče, jaz ne morem za to nič, on sam je to zakrivil!«

»Kdo je zakrivil? — Kaj je zakrivil?«

»On, stotnik Havran!«

»Stotnik Havran je kaj zakrivil? Saj on svojo napako zopet popravi. In če se ti bo ž njim ločiti za kratek čas? Bože moj, kaj je človeško življenje družega kakor svidenje in ločenje? Da res, da ravno tako! Za kratek čas se Havran zopet vrne, bodi le brez skrbi!«

Mařenka je otožno zganila z glavo.

»Toda, toda, neumnica, ti si danes cela solzna dolina! Saj ne more vedno svetiti solnce in ne vem, če se je pričela kje kaka ljubezen, da bi ne bila nikdar kaljena. To je na svetu že tako! In v čem se nista sporazumela, vi dva goloba?«

»Havran se nam je posmehoval, da smo, ali ne, on je zasmehoval pred menoj vse Slované, in ker ga nisem mogla poslušati, sem mu dala znati, da bi k nam ne — za—ha—jal!«

Nov potok solz ji je zadušil poslednjo besedo.

Petura se je bolešno nasmejal. Jeziti se ni mogel.

»Teda tudi on, da je tudi on zatajil svojo kri, svojega rodnega očeta in mater ter se uklanja tujcem? Škoda, škoda ga je ravno tako, kakor za te, tudi za ubogo Slovaško, koje sinovom bi mogel dajati sedaj dobre službe. Vendar je prav, da je tako zgodaj pokazal svojo barvo. Odideva kar najpreje v Moravo na Hano, kjer polagoma pozabiš na stotnika.«

Odšla sta domov. Petura je prisedel k mali mizici, zapalil si pipico in po malem kadil. Tako je delal vedno, kadar je bil močno razburjen. Mařenki je bilo to znano. Poznala je dobro njegov značaj. Položila je predenj knjigo, poljubila mu roko in odšla po prstih v svojo sobico.

Petura je odprl knjigo ter čital in čital, da mu je pipa popolnoma ugasnila.

»Ljubezen je močna kakor smrt. Mnoge vode ne morejo ugasiti ljubezni, niti reke jo utopiti. Če bi dal človek vse imetje svojega doma za ljubezen, je to kakor zaničevanje...«

dogodkov v zbornici, ko je namreč policija prišla v zbornico delat mir in red. Ta stvar je bila že v minulem zasedanju na dnevnem redu in je, kakor znano, desnica bila v manjšini, ker so tirolski člani kat. ljudske stranke zapustili dvorano, nekateri celo z levico glasovali in niso bili navzoči nekateri člani poljskega, češkega in našega kluba. Levica je tedaj veselja ploskala in skakala, a desnica se je morala sramovati moralnega udarca.

Isto so levičarji skušali danes doseči. Zbognali so skupaj vse svoje ljudi ter prežali na ugoden trenutek, da predlagajo konec debate ter glasovanje o predlogu samem. Desnica je bila zopet slabo zastopana, dasi, ali bolje, ker 5 dni ni bilo seje. Mnogi gredo domov in se težko ločijo od svojih penatov. Načelniki posameznih klubov so soštelili svoje oddelke, večina je bila dvomljiva, ker do zadnjega trenutka ni bilo gotovo, kaj stori večina kat. ljudske stranke, ki se je mej debato posvetovala v klubovi sobi.

Do 1/3. ure so govorili Berner, Zeller in dr. Menger; stvarnega seveda so povedali malo. Zbornica je bila skoraj prazna. To priliko porabi podpredsednik dr. Ferjančič ter ex praesidio pretrga debato, da se prične, kakor v prejšnjih sejah na željo levice same, razprava o nujnih predlogih glede podpor vsled uim. Kar zašumi po vsej zbornici, levičarji kriče in ugovarjajo, z vseh strani drve poslanci v zbornico.

Dočim zapisnikarji štejejo glasove, pridejo v zbornico tudi člani katoliške ljudske stranke; opozicija jih pozdravlja s »pfui«-klici in raznimi primki. Le z dvema glasovoma večine, namreč s 154 proti 152 je bil vsprejet predlog, da se debata o ministerski zatožbi konča. Levičarji so se posmehovali in gizdavi dr. Funke je z globokim glasom in obema rokama ugovarjal, da so zapisnikarji štelili tudi glasove katoliške ljudske stranke. Podpredsednik dr. Ferjančič kratko odgovori, da se po starem običaju štejejo tudi glasovi onih, ki mej glasovanjem pridejo v zbornico. Pri tej priliki pač ne moremo zamolčati graje onih poslancev, ki so pač na Dunaju, a se malo brigajo za sklepčnost zbornice. Pri jednaki prihodnji priliki objavimo imena.

Poslanec Biankini je na to utemeljil svoj nujni predlog glede državne podpore vsled toče v Dalmaciji. Ob 1/4. uri predsednik konča sejo.

Zanimivo je tudi, da je začetkom današnje seje socijalni demokrat Daszynski pošteno zmival poslanca Wolfa. Našteval je namreč posamezne svote, katere Wolf dobiva za svoje agitatorske govore od nemških nacionalcev in iz Nemčije. Wolf mej tem potepeno zapusti dvorano, a velika večina pritruje besedam govornikovim. Wolfa se usmili poslanec Prade ter stvarno popravljač naglašja, da je Wolf nabiral denar le za svoj list »Ostdeutsche Rundschau«. Prade seveda s tem Wolfa nikakor ni opral; sicer pa se Wolf tudi ne zmeni za take stvari.

Pri teh besedah se je Petura zamislil.

»Česa vsega ne stori žena iz ljubezni! Vse, vse! Za moža pozabi tudi na te — glava stara — tudi na te pozabi tvoja Mařenka!«

In Mařenka? Položila je v svoji sobici razpaljena lica na belo blazino in plakala, da ji je srce pokalo. Na jedni strani odkritosrčna ljubezen do stotnika, na drugi besede starega očeta. Če si pridržijo jedno, se pregreši proti drugi, in vender tudi tako zvane cvetka njenega blagra.

Ljudski blagor, redek dragi kamen, ki ga je le redkokrat mogoče najti, in če ga najdeš, ga raje desetkrat uniči hudi genij življenja, kakor bi ga jedenkrat obsijal, da bi se posvetil v neizmerni krasoti...

V sobo je pogledala temna noč z lahkim šumljanjem drevja in vonjem svežega vzduha ter zazibala Mařenko v mirno spanje.

Za dva dni se je razneslo po okolici, da stari učitelj Petura prodaja svoje gospodarstvo.

To je bilo govorjenja! Nikdo ni mogel razumeti, zakaj meni tako nenadoma zapustiti krasno Slovaško. Kupcev je bilo veliko. Za hišico, vrt in polje je stržil Petura lepo svoto in ko je prišel k temu še v hranilnici naložene peneze, se je zadovoljno nasmejal, da bode imel z Mařenko zadostno imetja, da si uredi novo, zadovoljno domače življenje.

(Dalje sledi.)

Prihodnja seja je jutri; ako se zbero člani desnice polnoštevilno, bode desnica sama zahtevala konec debate ter glasovanje o zatožbi grofa Badenija.

Skrajna predrznost.

Znano je dobro, da so med vsemi evropskimi narodi azijski Mažari največji šovinisti. Toda s tem svojim svojstvom pa niso postali ogabni samo svojim bližnjim sosedom, nego tudi drugim narodom. Angleži in Francozi so jih smatrali dolgo časa za prave domoljube in vitežki narod, posebno glede borbe leta 1848. Odkar so si pa stekli svojo samostalnost vsled dualizma od leta 1867, presojajo jih sosednji in daljni narodi čisto drugače; saj je vender vsemu naobraženemu svetu znano, da se v nobeni državi razun na Nemškem, narodnosti tako ne gnetejo, kakor na Ogerskem vkljub narodnostni postavi. Slovani znamo prav dobro, kako se ravna s Slovaki, Malorusi, Srbi in Hrvati, a znajo tudi Romani, kako se godi ogerskim Rumunom; celo Nemci niso zadovoljni s položajem svojih soplemenikov, če tudi se Nemec in Mažar sicer zlagata, ko je treba tlačiti Slovana. Vse tožbe, ki so radi mnogobrojnih krivic, storjenih nemažarskim narodnostim na Ogerskem, razglašene po celem naobraženem svetu, niso mogle niti najmanjše zaustaviti tlačenja teh narodnostij še nadalje. Ošabnost in predrznost mažarskega naroda ste rasli neprenehoma, pa ste v sedanjem času narasli do vrhunca. Mažari mislijo, da so narodnostno borbo dokončali na svojo korist, pa da so zdaj že toliko jaki, da morejo začeti novo borbo za svojo popolno samostalnost. Vse, kar jih še spominja na zvezo z Avstrijo, naj se odstrani; posebno pa se ima pokončati vsak spomin iz absolutne dobe. Poraz leta 1848—49 jih silno silno peče; radi bi se radi njega osvetili, ali se ne morejo drugače, nego da besnijo proti spominu onih, ki so jih takrat strli. Za Mažare je vse sramota, karkoli povečuje tedanjo avstrijsko zmago nad njimi, posebno oni spomeniki, ki so postavljeni na Ogerskem onim hrabrim vojakom, ki so se žrtvovali za svojega vladarja ter tudi pali v tej borbi. Tako jih bode v oči v prvem redu spomenik generala Hencijsa v Budimu, kateri se bode moral umakniti zares na drugo mesto. Proti temu spomeniku besnijo Mažari že več let; hoteli so ga že razrušiti z bombami, in še le te dni se jim je želja izpolnila, da bode odstranjen ter postavljen na drugo mesto. Čim se jim je ta želja izpolnila, že se javljajo, da je treba odstraniti tudi spomenik generala Rukavine v Temešvaru, ki se je ravno tako, kakor Henci žrtvoval, braneč Temešvar za svojega vladarja, kateremu je prisegel vernost in zvestobo. A vpijejo proti temu spomeniku še posebno za to, ker je bil Rukavina Hrvat, kakor tudi njegova četa graničarska, ki je pogumno branila Temešvar. Mažari imenujejo te spomenike sramotna znamenja na Ogerskem, češ da spominjajo na one čase absolutizma, ko je bila Ogorska premagana in vladana od Avstrije.

Naravna je stvar, da to Mažare peče; toda znano je tudi, da so bili Mažari puntarji in da jih je cesarska vojska po hudi borbi premagala. Cesarski generali so bili dolžni po prisegi boriti se za svojega najvišjega zapovednika, pa so to svojo dolžnost tudi izpolnili ter mnogi od njih ostali mrtvi na bojnem polju. Ni li bilo pravično, da je vrhovni zapovednik najodličnejim izmed njih za nagrado za njihovo vernost in hrabrost dal postaviti spomenike? Vsi narodi od najstarejših časov pa do dandanes visoko cenijo vernost in hrabrost, le Mažari v svojem neomejenem šovinizmu prezirajo ta lepa svojstva vsakega državljanca, in sicer zato, ker so se omenjeni junaki borili proti njim; dočim vsi drugi znajo ceniti tudi na svojem protivniku takšna častna svojstva. To, kar počenjajo Mažari v novjšem času, presega zares že vse meje treznosti.

Čudno, da že ne zahtevajo po svojih časopisih, naj se odstrani tudi Jelačićev spomenik v Zagrebu, saj jim je vender le ta slavni ban najhujše šteno zmešal glede njihove politike na jugu. Ne dvomimo, da se bode tudi še to zahtevalo; toda izpolnila se jim želja ne bode nikdar. Na Ogerskem se morda sčasoma odstranijo zares omenjeni spomeniki; ali v Zagrebu jim bode ostal Jelačićev spomenik ter jih opominjal, da še živi

junaški duh hrvatskega naroda, iz katerega je izšel junak ban, ki je Mažarom dokazal, da obstoji še ona Hrvatska, katero je bil malo poprej zbrisal Košut s zemljevida Evrope.

Če se Mažari toliko jeze in vpijejo na te spomenike cesarskih generalov, kaj naj pa rečejo Slovani na Ogerskem na ono sliko, ki so jo dali Mažari naslikati na stropu saborske dvorane v Budimpešti, ko vendar čisto lažnjivo predstavlja Slovana, kako se klanjajo Arpadu. Kaj se ne pravi to žaliti velik del prebivalstva ogerske države? Ali je pravično, da so Mažari postavili jubilejni spomenik na tisočletnico obstanka ogerske države tudi na Hrvatskem pri Zemunu, ko je vender znano, da je bila Hrvatska pred tisoč leti čisto samostalna država in v nobeni zvezi z Ogorsko?

Je li to pravično, da se postavijo v kratkem času v Budimpešti spomeniki Betlen Gaborja, Tökelija in Rakocija, ki so vsi trije poznati uporniki proti Habsburgovcem, a ob enem strastni branitelji protestantizma na Ogerskem, možje, ki so se družili tudi s Turki, samo da dosežejo svoj cilj? Čemu še dalje naštevati to mažarsko početje. Mažari mislijo v svoji predrznosti, da jim je vse dovoljeno, in da ima vrednost le ono, kar je mažarsko, vse drugo se mora na Ogerskem potlačiti, zatreti.

S takim ravnanjem zgubé Mažari še ono malo čene, ki jo morda uživajo pred zunanjim svetom, doma so jo že tako zdavnej izgubili; saj tudi narod, ki je zavrgel spoštovanje vzvišenih etičnih načel, svetih vsem naprednim in razsvetljenim narodom, ne zasluži, da se smatra članom prosvetljene družbe narodov, a posebno še svojih sosedov.

Politični pregled.

V Ljubljani, 17. novembra.

Finančni minister dr. Katzl je bil po poročilih liberalnih listov minuli terek v Budimpešti ter se je dalje časa razgovarjal z ogerskima ministroma Banffyjem in Lukacsem o političnem položaju ter o parlamentarni rešitvi nagodbene vprašanja. Zastopnika ogerske vlade sta izvedela iz njegovih ust, v kakem stadiju se pri nas nahaja razprava nagodbene vprašanja, ob enem sta mu pa tudi povedala, da razprava o nagodbenih načrtih v ogerski poslanski zbornici še dalj časa ne bo mogla priti na dnevni red, ker so jeli obstrukcionisti čim dalje bolj nagajati in je prav malo nade, da bi obstrukcija kaj kmalu ponehala. Konečno se poroča, da se o eventualno potrebnih korakih za slučaj, da se nagodbeno vprašanje ne reši pravočasno, ministri niso razgovarjali, marveč odložili vso zadevo za poznejši čas. Jako čudno pa je, da drugi, posebno oficijozni listi, kar nič ne omenjajo tega potovanja avstrijskega finančnega ministra, nasprotno pa izjavlja dunajska »Reichswehr«, da še niso povsem resnična poročila o potovanju, popolno neresnično pa je, kar se piše o pogovorih v Budimpešti. — Da bi bile popolnem zlagane vse gorenje vesti, skoro ni verjetno in je bolj upravičena slutnja, da hočejo oficijozni krogi popolno pritajiti ta najnovejši dogodek. Iz kakega vzroka, seveda še ni dognano.

232 predlogov in 1780 peticij se je tekom tega zasedanja nakopičilo v poslanski zbornici, izmed katerih pa dosedaj še ni rešena niti jedna zadeva in tudi ni mnogo nade, da bi sploh katera prišla v kratkem na dnevni red. V tem oziru sta vprašala poslanca Bielohlawek in dr. Roser predsednika dr. Fuchsa, kedaj pridejo v razpravo nebrojni predlogi in peticije in ali bi ne bil voljan, po vzgledu bivšega predsednika dr. Kathreina jeden dan v tednu odložiti za razpravo o teh deloma zelo nujnih predlogih. Predsednik pa je na to vprašanje moral odgovoriti, da bi tej želji prav rad ugodil, toda pokazati se mora tudi volja poslanske zbornice, da hoče resno se oprijeti dela, kar pa iz dosedanjega delovanja parlamenta ni mogoče sklepati. Ako pa je večina z dosedanjim »delom« zadovoljna, jo predsednik seveda ne more siliti, da bi pričela z razpravo o drugih nujnih stvareh.

Slovanom na Pruskem provzroča ondotna, vsemu, kar diši po slovanskem imenu, skrajno sovražna vlada, vsakojake neprilike, da bi jih čim preje zatrla ali pa prisilila, da sami ostavijo deželo. Ker so bili pa dosedaj vsi njeni ko-

raki prav malo vspešni napram železni vztrajnosti in žilavosti naših zatiranih slovanskih bratov, izmislili so si prusaški sovragi drug način. Iztirati hočejo iz Nemčije najpreje vse avstrijske Slované, potem bi pa prišli na vrsto še drugi Slovani in Germanija bi bila rešena. Splošna ogorčenost se je vsled tega opravičeno polastila vseh avstrijskih Slovanov in njihovi zastopniki v državnem zboru pripravljajo se v tem oziru na odločilen korak, ki bi preprečil pretečo nevarnost. Le zastopniki poljskega naroda, ki ima največ svojih sinov na pruskih tleh, se nočejo ganiti in sodelovati pri tej akciji. Sicer je klub razpravljal o tem vprašanju in v zvezi s češkim klubom včeraj interpeloval vlado radi te očite krivice, ki se godi Slovanom na nemških tleh, toda prave resne volje nočejo pokazati, kar se je posebno pokazalo pri razpravi v zadnji klubovi seji.

Obstrukcija na Ogerskem. Že dalje časa provzroča opozicija v ogerski poslanski zbornici Banffyjevi vladi zelo mnogo preglavic in že ope-
tovano se je izrazil kabinetni načelnik, da radi rogoviljenja opozicije ne bo moglo biti pravočasno rešeno nagodbeno vprašanje. Včeraj je hotel te svoje misli razkriti v zbornici ter se je takoj pričetkom seje oglasil za besedo. Ko pa je Banffy povedal, da je vsled obstrukcije v nevarnosti tudi ogerska ustava, začeli so opozicionalcji tako kričati in razbijati, da mu ni bilo mogoče nadalje govoriti. Predsednik je z vso močjo vihtil svoj zvonec ter miril razgrajalce, a vse zaman. Nad Banffijem so kričali: »Laže! Obrekovalec je! Preklicati mora! Pobere naj se!« To vpitje in razgrajanje je trajalo tako dolgo, dokler minister-ski predsednik ni nekoliko omilil svojih prvih besedij ter potem rotil le opozicijo, naj z ozirom na koristi dežele opusti obstrukcijo. Povedal je, da so nagodbene predloge že davno pripravljene za razpravo in je nujno potrebno, da se zbornica takoj prične z njimi početi, tembolj, ker se je tudi v avstrijski zbornici nadejati ugodne parlamentarne rešitve. Izjavil je nadalje tudi, da vlada nikakor ne namerava predložiti zbornici načrt zakona o samostojni carini. Po teh njegovih pojasnilih se je razburjenost nekoliko poglela.

Prestolni govor v italijanski zbornici je bil splošno kaj hladno vsprejet in so posamni poslanci in senatorji, katerih je bilo skupno komaj 300 navzočih, odobravali le nekatere markantnejše točke. Govor je trajal 16 minut, a je bil kralj vendar le zelo hripav, ko je končal. Spominjal se je najpreje obžalovanja vrednih nemirov v raznih delih Italije, izražal pohvalo armadi za pomirjenje razburjenih duhov ter apeloval na narod, naj v zvezi s kraljem in vlado prepreči nadaljne nemire. O razmerah napram vsem velesilam izražal se prestolni govor povoljno, krečansko vprašanje bo kmalu povoljno rešeno. Spominja se nato groznega dogodka v Genevi ter omenja protianarhistične konference, ki se v kratkem vrši v Rimu. Vlada se v zvezi z ostalimi velesilami uspešno trudi za ohranjenje svetovnega miru ter je z veseljem pritrdila nasvetu ruskega carja, vendar bo pa morala v najkrajšem času skrbeti za povišanje in zboljšanje pomorskih vojni sil, ki so potrebne z ozirom na geografično lego Italije in njene pomorske koristi.

Angleške vojne priprave se še vedno nadaljujejo v kljub temu, da so razni angleški velmožje že izjavili, da je vojna nevarnost mej Anglijo in Francijo že odstranjena. Minister za kolonije, Chamberlain pojasnil je minule dni v nekem govoru, da imajo sedanje priprave na suhem in na morju le namen pripraviti Anglijo za vsak slučaj in bi bilo zelo nespametno, ustaviti jih prej, dokler ni odstranjena poslednja nevarnost. Francija mora priznati naše načelo glede Fašode in Egipta sploh. — Iz teh besedij toraj sledi, da preporno vprašanje še ni do cela rešeno in toraj tudi ne izključena izvršitev tajnih načrtov, ki jih je skovala Anglija v zvezi z Ameriko in Nemčijo proti Franciji in morda še kaki drugi državi.

Krečansko vprašanje bo rešeno te dni, ko dojde na otok že težko pričakovani guverner grški princ Jurij. Vse se pripravlja na slovesen vsprejem in samo mesto Kaneja je votiralo v sedanjih razmerah veliko svoto 4000 frankov za prireditve častnega vsprejema novega načelnika krečanske uprave, ki je že na potu in v kratkem stopi na krečanska tla. Turško vojaštvo je razun malega števila mož, pobralo svoje stvari in odšlo

v odkazana turška mesta; kar jih ni hotelo ostaviti otoka, iztirali so jih evropski vojaki na povelje admiralov. Sultan je sicer nekaj časa protestoval, a ko je uvidel, da vse nič ne pomaga, je umolknil in se hote ali nehote uklonil razsodbi Evrope. Grški kralj Jurij, oče novega guvernerja, ga bo sam šel potolažiti v Carigrad, kakor naglo bo princ imenovan definitivnim guvernerjem.

Iz mestnega zbora ljubljanskega.

Ljubljana, 16. novembra.

V današnji seji se je nadaljevala razprava o nekaterih nerešenih točkah dnevnega reda včerajšnje seje.

O prošnji hišnega posestnika Ivana Beliča na Dunajski cesti, da se mu dovoli napraviti kuhinjo v uličnem traktu, poroča odb. dr. Požar. Prositelj si je vredil kuhinjo brez naznanila mestnemu magistratu. Na pritožbo sosedov se je vršil ondi ogled, ki je dognal, da se mora kuhinja premestiti. Proti temu ukazu je uložil Belič ugovor oziroma prošnjo za dovoljenje, ki je pa postala mej tem brezpomembna, ker je že zadostil magistratni zahtevi. Prošnja reši se torej samo formalno in odkloni.

O navodilu za tržnega nadzornika in glede prekupovanja od strani branjevcev poroča podžupan. O navodilu, obsegajočem 15 točk, ki določajo, kako naj postopa tržni nadzornik pri preiskavah blaga na tukajšnjem trgu ter v prodajalnicah, in več formularov za njegovo poslovanje, se ne vrši debata, marveč se vsprejme en bloc brez znatne spremembe, in sklone predložiti je vladi v potrjenje. Legitimoval se bo bodoči tržni nadzornik s kokardo v mestnih barvah in z napisom »Mestno tržno nadzorstvo«.

Živahnejša razprava se je pa vnela glede vprašanja, kako preprečiti sedaj navadno prekupovanje raznega blaga. Odsek je dalje časa razmišljal o raznih nasvetih, tako n. pr. o premestitvi trga z Glavnega trga na kak drug prostor, toda pokazalo se je, da za sedaj ni mogoče odpraviti oziroma vsaj omejiti ta nedostatek drugače nego s strogim nadzorovanjem. Ker mesto tržnega nadzornika še ni popolneno, izvršujeta sedaj ta posel dva stražnika. Odbornik Gogola meni, da bi bilo tej potrebi ustrezno, ko bi se branjevci premestili v prazno Mayerjevo barako v Zvezdi, glede katere naj magistrat stopi v dogovor z lastnikom. Župan pojasni, da bo v tem oziru mogel poročati v prihodnji seji, pove pa že danes lahko, da bo lastnik barake odstopil isto mestni občini brezplačno pod zelo ugodnimi pogoji.

Odbornik Žitnik želi, da bi se prodajalci z dežele premestili v Zvezdo, odbornik Lenčar pa pojasni, da prekupovanja ne bo mogoče popolno odpraviti, ker se to dogaja čisto že izvan mitnic. Nedostatku odpomoglo se bo deloma le tedaj, ko se napravi tržnica. Nasveti odsekovi, naj se vzemo na znanje dosednji tozadevni ukrepi magistrata, obveljajo.

Odbornik dr. Majaron poroča na to o navodilu za policijsko stražo, ki obsega 62 točk in ki se razven dveh točk vsprejme brez debate v celoti nespremenjeno, kakor je je sestavil policijski komisar Podgoršek. Spremenita se le paragrafa 6., ki določa, da mora stražnik intervenirati tudi pri razžaljenjih v javnem lokalu, v svrhu da se konstatuje identiteta razžaljenca, ter 10., ki govori o pozdravljanju stražnikov. Pri tej točki se vname živahna debata. Komisar Podgoršek našteva v načrtu mej onimi, katere morajo stražniki vojaški pozdraviti, poleg župana, magistratnih uradnikov in predstojnikov še vse častnike, zunanje stražnike in višje dostojanstvenike, odsek pa glede častnikov predlaga, naj so dolžni pozdravljati le one od majorja naprej. Odbornika Pavlin in Svetek želita, da naj se mej te štejejo tudi uniformovani državni uradniki, akoravno morda samo od osmega razreda nadalje, odbornik dr. Tavčar pa predlaga, naj se dostavek o pozdravljanju popolno izpusti, ker stražniki sami radi pozdravljajo, ne da bi jim bilo treba to še ukazovati. Poročevalec se upira temu predlogu, pojasnjujoč, da je to navodilo samo interna stvar in ne za občinstvo, ter bi bil glasoval tudi za nasvet odbornika Pavlina, ko bi ga po dr. Tavčarjevem nasvetu ne bi bil umaknil. — Pri glasovanju je bil vsprejet predlog odbornika dr. Tavčarja.

Jedna točka se odstavi z dnevnega reda, jedna pa obravnava v tajni seji.

Odbornik Kozak interpeluje župana radi zelo nadležnega nedostatka pri tovarni za lep, ki ima zunaj tovarne več rezervoarjev, v katerih se pari okužena smrdljiva voda, kar je zelo nezdravo za temu delu bližje prebivalstvo. Minulo leto se je na njegovo interpelacijo sicer podala komisija, ki pa v tem oziru ni ničesar ukrenila.

Župan odgovarja, da bo odredil novo preiskavo, toda meni, da tu ni mogoče kaj uspešnega ukreniti, ker ima tovarna dovoljenje za izvrševanje obrta in se ji toraj tudi ne morejo ubraniti naprave, ki jih v to svrhu potrebuje.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 17. novembra.

(Presvetli knez in škof ljubljanski) je na svojem potu obiskal Lourdes ter je prišel dne 13. t. m. zdrav v Rim.

(Društvo »Naša straža«) sta pristopila kot ustanovitelja z vplačilom po 100 gld. poslanec dr. Dan. Majaron in odvetnik dr. Val. Krisper. Da bi pač našla mnogo posnemovalcev mej imovitimi Slovenci!

(Nova župnija.) Naučno ministerstvo je povzdignilo kuracijo Vrhpolje pri Vipavi v samostojno župnijo.

(Vprašanje učiteljskih plač na Goriškem.) O tej stvari se je vnela ostra polemika mej »Slov. Narodom« in »Učit. Tovarišem« na eni, ter »Sočo« in »Edinostjo« na drugi strani. Mi se v te borbe ne maramo spuščati, konstatujemo le, da so vsi slovenski deželni poslanci naklonjeni učiteljstvu ter priznavajo potrebo, da se zboljšajo plače učiteljstvu, da torej ni potreba »Narodu« v tem pogledu zastopati težnje goriških učiteljev. Pač pa moramo najodločneje obsojati taktiko »Narodovo«, da na tak način zanaša prepir mej goriško učiteljstvo in slovenske poslance ter poslednjim neizmerno obtežuje stališče. Ali so goriški slovenski poslanci pravo pogodili, ko so se izrekli za abstinenco ali ne, to sedaj ni vprašanje; gre se pa zato, da vlada ugodni v toliko opravičenim zahtevam slovenskih poslancev, da jim je mogoče častno zopet vstopiti v deželni zbor. Vlada pa bo to storila le tedaj, ako bi videla, da smo vsi Slovenci na strani naših goriških poslancev. Zato je postopanje »Narodovo« v tem pogledu po naši sodbi za slovenstvo na Goriškem silno pogubno.

(Iz mestnega šolskega sveta.) V redni seji mestn. šolsk. sveta 26. okt. pripoznala se je mestnemu nadučitelju Andreju Žumru, učitelju voditelju Josipu Maierju, ter učiteljema Leopoldu Armiču in Valentinu Kumru V. službena starostna doklada v znesku 40 gld. in dopolnitvena doklada v znesku 20 gld., vsem od 1. oktobra letos; istotako mestnemu učitelju Franu Črnagoju druga službena starostna doklada v znesku 40 gld.; mestni nadučiteljici Emiliji Guslovi in mestni učiteljici Frideriki Konškovi pa IV. službena starostna doklada v znesku 40 gld. in dopolnitvena doklada v znesku 20 gld., obema od 1. novembra letos. Na znanje se vzame letno glavno poročilo okrajnega šolskega nadzornika profesorja Ivana Bende o stanju nemških ljudskih in meščanskih šol ljubljanskih z dostavkom, da se to poročilo predloži v končno odobrenje deželnemu šolskemu svetu. Izprašana učiteljska kandidatka Helena Tekavčičeva se imenuje radovoljko na mestni nemški dekliški ljudski šoli. Konečno se reši več prošenj vnanjih učencev in učenek za vsprejem v tukajšnje šole in pa tukajšnjih učencev in učenek za oprostitev od obveznega pouka v slovenščini.

(Naš bodoči namestnik.) S Štajerskega, dne 15. novembra: Zadnji čas se veliko govori in piše, da misli naš namestnik marki Baquehem zaradi nepovoljnega izida graških mestnih volitev odstopiti. Zajedno se ugiba, kdo bo neki njegov naslednik. Skraja se je imenoval baron Hein, sedaj se imenuje grof Goess. Ako se vest o namestnem odstopu našega namestnika obistini, štajerski Slovenci za njim pač ne bomo potočili niti solzice. Nekdo je sicer pred kratkim hvalil v »Narodu« sposobnost Baquehemovo za namestniško mesto, toda mi Slovenci nismo čutili nobenih posledic kake sposobnosti. Baquehem je prišel na Štajersko, zasedel namestniški prestol, sprejemal in odslavljal razne deputacije, zraven njega

pa je nemški, — nam Slovencem odločno sovražni birokratizem vladal po starem kopitu mirno naprej. Baquehem zna izborni igrati ulogo ministra, namestnika, visokega dostojanstvenika, a svojega uradniškega aparata ne zna voditi. — Njegovi uradniki, ki so za kulisami s srcem in dušo vneti pristaši graških jakobincev, poslušajo po svoji volji in v svojem duhu. Baquehem ni mož, ki bi znal svojemu delovanju pritisniti pečat lastnih nazorov in lastnih načel. — Ker se pod Baquehemom vsled tega razmere za Slovence niso poboljšale, zato tudi Slovenci ne vstrepetavajo od srčne žalosti, ko slišijo besede o nameravanem slovesu. Toda v enem slučaju bi nam bilo vendar le žal za Baquehema, in sicer, ako je kaj resnice na govoru, da misli na njegovo mesto priti bodisi že baron Hein, bodisi grof Goess. V tem slučaju bi se naše razmere nikakor ne spremenile na boljše, ampak celo na mnogo slabšo stran. Dosedanje delovanje omenjenih gospodov nam jamči, da se nikakor ne motimo. Baron Hein je na Kranjskem tajni protektor liberalno slovensko-nemške zveze, a grof Goess v Trstu trepeti strahu pred laško irredento. Grof Goess ima tudi to napako na sebi, da ne zna besedice slovenski. In vendar je slovenski jezik občevalni jezik v najbogatejšem in najbolj obljudenem delu zelene Štajerske. Sicer pa se nadejamo, da se ugoti najbolj skromnim in najbolj opravičenim našim težnjam. Ako pa se bo tudi namestniško vprašanje zopet rešilo proti štajerskim katolikom in Slovencem, zopet bo našla med nami Slovenci novih in gorečih pristašev ona ideja, ki jo izražamo v besedah: »Proč od Gradca, proč od nemškega Štajerja!«

(Spremembe pri predsedništvih deželnih nadsodišč.) Dosedanji predsednik dunajskega deželnega nadsodišča vitez Krall je vpokojen in na njegovo mesto imenovan predsednik praškega deželnega sodišča baron Kallina. Mesto vpokojenega predsednika praškega nadsodišča barona Rumlerja je pozvan podpredsednik istega nadsodišča Fr. Jansa.

(Prvi sestanek zoper pijančevanje) bil je, kakor napovedano, v torek popol. ob štirih v »Katoliškem domu«. Udeležba bila je taka, da smo bili za prvi pot zadovoljni. Pričelo se je z molitvijo. Predsedoval je gospod stolni dekan dr. Čebašek. Mnogo resničnega se je v kratkem času povedalo. Župnik Kosec iz Kamuja na Goriškem navajal je vspehe vede iz novejšega časa, da alkoholne pijače nimajo tiste moči in dobrega vpliva na zdravje, ki se jim pripisuje. To napako sodbo je treba ovreči, ker ljudje mnogokrat grešijo iz zmote, češ, da se bodo okrepcali. Dokazoval je z zgledi drugih dežel in statističnimi dati kranjske dežele potrebo, ustavljati ta silni tok pijančevanja, ki vedno hujše dere, vedno širje sega. 400.000 gl. dobička od daca dobi kranjska dežela za samo žganje! To da — nekaj misliti! Kateri rodoljub more ostati hladen in brezbrizen tej prežalostni prikazni nasproti? Ljudje se pa ne upijanjajo samo z žganjem, marveč tudi z drugimi pijačami. Naše gibanje mora biti naperjeno ne samo zoper žganje, ampak zoper vsakršno pijanost. Najodličnejši možje, kakor angleška kardinala Manning in Vaughan, sta se z vsem ognjem borila za omejevanje pijančevanja. To delo je res vredno našega truda, pa tudi zahteva sodelovanja vseh, ki le morejo kaj pripomoči! Izgovor: dežela mora od nekod pokriti stroške, je prazen. Naj jih pokrije, kakor more, pa ne na škodo naroda. Noben dobiček in noben napredek ne odvaga škode, ki jo ima ljudstvo od neomejenega pijančevanja. — Uvaževali pa so se tudi vzroki nezmernega popivanja in velike ovire pa težkoče, zabraniti to zlo. Te je našteval gospod kanonik Sušnik. Družine, gospodarji dajejo slab zgled, gospodar se izgovarja na delavce, da hočejo imeti žganje, delavci na gospodarje, da jim drugega ne dajo; žganje je najceneje, ž njim je najkrajši opravljeno itd. . . . Sicer se pa ljudje tudi ne strašijo nikakih stroškov, da le pijejo, naj stane kar če. Nad pravimi davki tožijo, ta prostovoljni davek jih nič ne teži.

Ko se je na žganje naložil večji davek, slišalo se je, da so se ljudje med seboj osrčevali in tolažili: i, ga bomo pa plačali! V neki občini na Gorenjskem so samo štirje krčmarji izdali več za špirit, kakor cela občina za davek (!). Pri takih razmerah je treba res mnogo potrpežljivosti in

vztrajnosti, če se hoče kaj doseči. — Splošno se je priznavala potreba, da se kaj stori, kazale so se tudi velike ovire, ki se stavijo nasproti. Pa kljub velikim težavam ne smemo jenjati; to je naša najnujnejša socialna naloga! Kaj pomaga ljudstvu izboljšavati njegovo stanje, dokler se ne zamaši glavni vir bede?! Preobilo pijančevanje vodi naš narod v gmotno in moralno pogubo. Le moralno močan narod se bo mogel ustavljati navalom narodnih sovražnikov. Zato bo to naše započeto delo druga »Naša straža«. Koliko milijonov se v teku let požene, ki ne rode drugega, kakor greh in nesrečo! Svet odmeva od tožb nad razdjanimi družinami, nesrečnimi zakoni, zanemarenimi otroci, in večino vseh teh in drugih nesreč ima na vesti alkohol.

Predvčeraj zopet je prinesel »Slovenec« poročilo o nesrečni in prezgodnji smrti pijanega človeka. Na prvi pogled se marsikom ne zdi tako hudo. Navajeni smo pač takih dogodkov in takih prizorov. Treba malo premišljovati in spoznati bomo, da ga skoro nimamo tako hudega sovražnika v deželi, kakor je alkohol ali prav za prav njega nezmerno uživanje. Demokratje spoznavajo to in delajo pri svojih drugovih zoper pijanost, protestantje zelo veliko store zoper to, — mi vendar ne smemo za tem zadržati! — Splošno se je poudarjalo, da imata država in dežela, ki sta poklicani skrbeti za pravo srečo svojih prebivalcev, prvo dolžnost in tudi največjo moč, v tem oziru kaj storiti. Pa tudi občine, ki imajo skrb za javno blagonravje med občani. Žal, da mnogi župani, ki so ob enem krčmarji, šele podpirajo pijanost, mesto da bi jo zabranjevali. Občinski možje se morajo za stvar zavzeti, vedoč da je to občini, kateri pridejo pijanci na rame, le v korist; pa tudi gospodarske zadruge morajo pijančevanje omejevati, ne pospeševati. Te misli sta posebno poudarjala g. Gomilšek, kaplan jareninski, in J. Stanonik iz Horjula.

Dokler pa ti prvopoklicani faktorji ne store svoje dolžnosti, moramo se sami stvari poprijeti. V to se ne bo ustanavljalo kako novo društvo, ampak se bo naslanjalo na staro družbo treznosti. Le da se morajo za stvar zavzeti širši krogi. G. katehet Stroj je izrekel željo, da bi se konferencije duhovske bratovščine presv. Srca Jezusovega pečale s tem prašanjem. Konečno se je imenovalo devetero gospodov kot pripravljavni odbor, ki naj proučavajo to zadevo do prihodnjega sestanka, ki bo kmalu po Božiču. — Bog daj svoj blagoslov tako potrebnemu kakor težkemu delu!

(Iz Idrije.) Jako primernemu dopisu o slikovitih razmerah stanja učiteljstva c. kr. rudniške ljudske šole dostavljamo še naslednje: Drugi deški razred je bil radi prenapolnjenja v šolskem letu 1897/8 razdeljen v dve vsoporednici. Letos sta v III. razredu. A nedoumno je, kako je mogoče, da je letos opuščena vsoporednica v II. razredu, ko je tudi v tekočem letu ondi 99 učencev. Kdo je tukaj kriv? Koliko uspehov neki more učitelj pri tem doseči?

(Vodovodno vprašanje za mesto Kranj.) Lastnik valjičnega mlina v Kranju, g. Tomo Pavšlar, izdal je brošuro z naslovom: »Uvaževanja vredna pojasnila k vodovodnima projektoma mesta Kranja«, v kateri zagovarja načrt delniške družbe za vodovode na Dunaju, po katerem bi se napeljala v mesto talna voda iz 3 km oddaljenega vodnjaka in bi ta naprava stala 54.000 gl., nasproti načrtu prof. Hraskega, ki svetuje Kranjčanom, naj napeljejo pitno vodo iz 15 km oddaljenega Čemšeni-karjevega studenca v kokriški dolini in ki proračunava stroške za vodovod na 270.000 gl. Gosp. izdajatelj v tej brošuri dobro zagovarja svoje stališče.

(Zdravje v Ljubljani) od 6. do 12. novembra. Novorojencev 21, mrtvorojena 2, vmrljih 16; med njimi za tifuzom (legarjem) 1, dušljivim kašljem 1, vnetjem sopilnih organov 3, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 10; med njimi je tujcev 5, iz zavodov 8. Za infekcijskimi boleznimi so obboleli, in sicer: za skarlatiko 1, tifuzom 3, vrtico 3.

(Novi bankovci) bodo, kakor javljajo »Narodni Listy«, svitlo rožnate barve. Načrte za razne okraske so izvršili najodličnejši umetniki. Označilo vrednosti bo označeno v vseh deželnih jezikih, in sicer poleg nemškega in ogerskega najpreje v češkem, potem poljskem, italijanskem, slovenskem, hrvaškem, rumunskem in slednjič s

cirilico v rusinskem in srbskem jeziku. Za vsak jezik bo odločen poseben pravolot, ki se bodo vrstili ob robu bankovca.

(Cesare Lombroso o sedanji Italiji.) Zadnji dogodki so menda napotili znanega italijanskega psihijaterja in kriminalnega zdravnika Cesarja Lombroso, da je prijavil v francoskem časniku »Revue des Revues« razpravo o anarhizmu v Italiji in o njega pravih vzrokih. Kot glavni vir anarhizmu navaja Lombroso ubostvo, katero je po vsej Italiji že tako razširjeno, kakor pravcata epidemija in ki zadobiva čedalje nevarnejše oblike. Ljudstvo je vsled nepopisne bede v nekaterih krajih tako demoralizovano, da mu je umor že kar na dnevnem redu in drugi raznovrstni zločini so že nekaj navadnega. Največja revščina vlada v provinci Palermo na Siciliji, ondi, meni Lombroso, ni skoro nobene pomoči več in ljudstvo bode kar samo sebi prepuščeno, ker tudi še tako resni poskusi od strani vlade ponesrečijo mej tem pozverinjenim prebivalstvom; kajti isto pobija celo državne komisarje, ki prihajajo proučevati trtno bolezen, pojavljajočo se pogostoma v teh krajih. Splošno je izračunjeno, da pride umorov od 95 do 100 na 100.000 prebivalcev na leto. Kako revno živi to ljudstvo, sledi iz tega, da pride povprečno na osebo 275 frankov na leto, to je 124 gl., ali 34 novcev na dan, dočim pride recimo na Angleškem 94 novcev na človeka. Navadno se hranijo siromaki v Italiji s polento, za bele ne vidijo celo leto, velik del pa še polente nima in se sploh ne ve, o čem živi. Kako pa je z omiko in z vzgojo tega ljudstva, o tem bi se zgražali divjaki notri v Afriki. Dobra petina vsega ljudstva v Italiji živi pa tudi popolnoma divjaški, v kolibah iz turščine slame, zamazane z ilovico. Brati in pisati zna komaj vsaki deseti človek, to pa radi tega, ker se ljudstvo v svoji razpalosti sploh zoperstavlja vsaki vzgoji. — Iz teh števil je razvidno, kam je zavedla nesrečno katoliško Italijo židovska oblast in nova šola, katero snuje židovstvo med krščanskim ljudstvom. Potem ni čudno, da je to novodobno zapuščeno ljudstvo zmožno za vsako zversko dejanje, kakor priča to baš morilec naše cesarice, Luccheni. Tacih ljudi pa kar mrgoli v Italiji, ki je zdaj pravcato ognjišče anarhizma vsled bede in obupa, t. j. po Lombrosovi teoriji.

(Vojak k smrti obsojen.) Vojno sodišče v Budimpešti obsodilo je 12. t. m. na smrt vojaka Jan. Ratha, ker je pri neki vaji dvignil svojo puško proti svojemu četovodji.

(Dobava za c. kr. domobrambo.) Ministerstvo za deželno brambo namerava več oblačilnih in opravnih predmetov zagotoviti potom malega obrta. Mej predmeti, katere je dobaviti, so: bluže, ulanke, hlače, čevlji, jermena itd. Ponudbe, ki naj se kolekujejo z jedno krono, vposlati se morajo najkasneje do 15. decembra t. l. do 12. ure dopoldne deželnobrambenemu ministerstvu. — Razglas, obsejajoč podrobnosti, se lahko vpogleda tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. Na željo se ta razglas tudi dopošlje.

(Povišanje carine.) Na podlagi poročila, ki ga je dobila trgovska in obrtniška zbornica od trgovskega ministerstva, namerava braziljanska vlada početkom prihodnjega leta odrediti, da se pobira od vsakokratne carine 10% v zlatu. Ta odredba bi povišala sedanjo carino za približno 20%. Nadaljna poročila se pričakujejo od diplomatskega zastopstva.

Društva.

(Vabilo) k veselici, katero priredi Vrhiška Čitalnica v prid Preširnovemu spomeniku v nedeljo, dne 20. novembra 1898 v čitalniških prostorih. — Vspored: 1. Govor. 2. Igra na harmoniju. 3. J. Stritar: »Sreča, poezija in Preširen«, deklamacija z živimi podobami. 4. a) D. G. Ipavica: »Moja Avstrija«, b) Volarič: »Grajska hči«, mešana zbor. 5. Igra na glasoviru. 6. Smetana: Sekstet iz »Prodane neveste« s spremljevanjem harmonija. 7. Vesela igra: »Popolna žena« v enem dejanji. — Začetek ob polu 8. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži I. vrst po 1 gl., II. sedeži po 60 kr.; stojšča po 30 kr. Odbor.

(Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Bledu) je poslala kot jubilejni dar 100 gl. s prošnjo, naj se vpiše med družbine pokrovitelje. Z divne Gorenjske je torej družbi došel prvi jubilejski prispevek. Živela podružnica; živeli posnemovalci!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 17. novembra. Cesar se je odpeljal sinoči v Budimpešto, kamor je danes jutraj dospel.

Dunaj, 17. novembra. Poslanec Steinwender je interpeloval vlado zaradi dvojezičnih napisov pri državni železnici na Koroškem. Minister grof Thun je odgovoril na interpelacijo poslancev Zičkar, Robič in drugov na vprašanje, zakaj je bil v Celju in Mariboru zadnji manifest cesarjev povodom smrti cesarice objavljen samo v nemškem jeziku. Dejal je, da je bil manifest v drugih jezikih par dni pozneje razposlan. Oblasti bi bile morale to pozneje nadomestiti. Vlada ni mislila s tem žaliti Slovencev, ker obsoja vsak pojav, ki bi bil proti narodni enakopravnosti. — Nadaljuje se v zbornici razprava ob obtožbi Badenijevega ministarstva. Od desnice je govoril poslanec Pacak, ki je našteval opoziciji vse grehe in vsa nasilstva, katera je vprizorila, predno si je vlada v sili pomagala s tem, da je bila vsprejeta lex Falkenhayn in da je policija prišla v zbornico. Očitil je levici, da si je hotela z nasilstvom, z noži itd. pomagati do veljave, ter dokazoval, da levica hoče imeti tak parlament, kakor bi bil njej po godu. Obtoževati grofa Badenija nima levica nobenega vzroka, kajti Badeni je bil poštenjak in je hotel s svojo vlado mir in red napraviti v državi. (Hrupno ugovarjanje na levici. — Odobravanje in ploskanje na desnici). Za tem je govoril Heger, potem Kathrein, ki je izjavil v ime katoliške ljudske stranke, da je ta stranka meseca aprila glasovala za ta predlog in da je vsled tega levica dosegla velik političen uspeh, s katerim bi bila lahko zadovoljna. Sedaj pa, ko levica zopet ponavlja ta svoj predlog je stališče popolno drugo, sedaj se kaže, da je to neumestna demonstracija, in zato katoliška stranka glasuje proti temu predlogu, ker je prepričana, da se s tem trati dragi čas, nujne stvari pa da vsled tega zaostajajo. Potem je bil vsprejet konec razprave. Glavni govornik je bil izvoljen posl. Prade, ki sedaj ob treh še govori.

Dunaj, 17. novembra. Gospodarski odsek je danes zboroval. Načelnik Povše je predložil odseku trgovinsko nagodbo z Japonom. Kot poročevalec za to je bil izbran posl. Kozlovski. Tudi levičarji so priznali, da treba to zadevo hitro rešiti.

Dunaj, 17. novembra. Budgetni odsek je v nadrobni razpravi vsprejel šest prvih paragrafov služabniškega zakona, kakor ga je odobril pododsek. Nadalje je vzel na znanje poročilo posl. Vukovića o nujnih predlogih posl. Biankini, Vuković in Bazevi glede podpiranja pomorske trgovine in skrbi za pomorščake.

Dunaj, 17. novembra. Budgetni odsek je v današnji seji rešil ostale paragrafe načrta za zboljšanje služabniških plač ter s tem rešil nespremenjeno celo predlogo.

Petrograd, 17. novembra. Notranji minister je prepovedal prodajo časnika „Novoje Vremja“.

Madrid, 17. novembra. Vlada je prejel obvestilo, da se ustavi ladija „Hohenzollern“ z nemškim cesarjem v soboto v Kartageni in v nedeljo v Kadiksu, da pa se ne vrši nikak oficijelen pozdrav. Razun nemškega poslanika ne bo cesarja nihče pričakoval.

Pariz, 17. novembra. V včerajšnji seji špansko-ameriške mirovne komisije, ki je trajala tri četrt ure, so izjavili španski delegati, da vztrajajo pri prvotnih zahtevah glede Filipin, vendar so pa voljni podati še nekatere pojasnila. Ameriški delegati so si pridržali odgovor na sobotno sejo.

Listnica uredništva.

Gosp. dopisniku iz Str. p. K.: Oprostite, da dopisanih vrstic ne objavimo. Kompetentna šolska oblast je storila svojo dolžnost nasproti rententu, obinstvo pa od te strani moza že dolgo pozna. To nam zadostuje. Take vrste ljudem se preveč časti skaže, ako se sploh o njih kaj piše.

Gosp. dopisniku iz D. p. K.: Dopisov brez podpisa ne objavljamo, sploh je pa vsa stvar tako omejena na vaš kraj, da je ne kaže obešati na veliki zvon.

Umrli so:

15. novembra. Nefa Legan, gostija, 99 let, Florijanske ulice 42, gangraena senilis. — Ana Korene, strojnega mojstra žena, 24 let, Dunajska cesta 8, jetika.

V bolnišnici:

14. novembra. Ivan Čik, posestnika sin, 33 let, kron. vnetje možganske mreže. — Franc Krivic, delavec, 25 let, jetika.

Tuji.

14. novembra.

Pri **Bavarskem dvoru**: Radameš iz Trsta. — Jonke iz Klinje Vasi. — Rumprett iz Gornjega Grada.

Pri **Juznem kotlovoru**: Justin iz Krapine. — Pujmann iz Vodnjana. — Kobenter iz Gössa.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah
16	9 zvečer	741.6	7.4	sl. vzh.	oblačno	
17	7 zjutraj	741.8	6.4	sr. vzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	742.0	8.4	sl. jug	"	"

Srednja včerašnja temperatura 7.9°, za 4.4° nad normalen.

Zahvala.

803 1-1

Za tolažilne dokaze pristrčnega sočutja mej dolgotrajno boleznijo in ob smrti nepozabne naše iskreno ljubljene soproge, oziroma matere, gospé

Ane Zabukovec

izrekamo prečast. duhovščini, posebej še gg. stolnima vikarjema Františku Birk-u in Mavriliju Šarabon-u, dalje darovalcem krasnih vencev in udeležencem pogreba najtoplejšo, najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 17. novembra 1898.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

802 1-1

Globoko ginjena po mnogobrojnih dokazih iskrenega sočutja povodom smrti najinega iskreno ljubljene sina, gospoda

Ivana Čik-a

za darovane lepe vence in za mnogoštevilno spremstvo k zadnjemu počitku izrekava vsem sorodnikom, prijateljem in znancem najpristrčnejšo zahvalo, posebno še slavnemu c. kr. vojaškemu veteranskemu društvu in pevskega društva »Slavec« za ginljivo petje.

V Ljubljani, dné 16. novembra 1898.

Jakob in Marija Čik.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani.

V spomin

na

Nje Veličanstvo pokojno cesarico Elizabeto.

V nedeljo dné 20. novembra 1898

v Sokolovi dvorani „Narodnega doma“

I. redni koncert

pod vodstvom koncertnega vodje g. Mateja Hubada.

Pri koncertu sodelujejo: gđ. Mařenka Stropnická, sopran; gđ. Wanda Radkiewloz, alt; gosp. Fran Pacal, član dvorne opere in dvorne kapele na Dunaji, tenor; gospod Aleksander Nosallewicz, operni pevec na Dunaji, bas; pevski zbor „Glasbene Matice“; orhester „Glasbene Matice“ in oddelek sl. godbe c. in kr. pešpolka Leopold II. kralj Belgijcev, št. 27.

V spored:

1. Ludwig van Beethoven: „Žalobna koračnica“ (Adagio assai) iz simfonije v Es-dur (št. 3, Eroica) za veliki orhester.
2. Wolfgang Amadeus Mozart: „Requiem“, za soli, zbor in orhester.

Začetek ob 5. uri, konec ob polu 7. uri.

Cena prostorom izven naročbe: Sedež I. do III. vrste à 2 gld., IV. do VII. à 1 gld. 50 kr.; od VIII. nadalje in na galeriji à 1 gld. — Stojišča à 50 kr., dijaške in garnizijske vstopnice à 30 kr.

Vstopnice se dobivajo in naročbe sprejemajo v trgovini gosp. J. Lozarja na Mestnem trgu in na večer koncerta pri blagajnici.

P. g. gg. naročniki naj se blagovole za svoje sedeže zglasiti v trgovini g. J. Lozarja.

804 2-1

Vozni red

avstrijskih državnih železnio, veljaven od 1. oktobra 1898.

Prihajalni in odhajalni čas označen je v **srednjeevropskem času**. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

- Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd. Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, na Dunaj via Amstetten.
- Ob 6. uri 15 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje in v Novo mesto
- Ob 7. uri 5 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vari, Heb, Francove vari, Karlove vari, Prago, Lipsko.
- Ob 11. uri 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj.
- Ob 12. uri 55 min. popoldne mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.
- Ob 4. uri 2 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genovo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
- Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje in v Novo Mesto.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

- Ob 5. uri 46 min. zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Solnograda, Lince, Steyra, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Ljubnega, Celovca, Beljaka, Franzensfeste.
- Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 11. uri 17 min. dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Celovca, Linca Pontabla.
- Ob 2. uri 32 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 4. uri 57 min. popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla.
- Ob 8. uri 35 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja in Novega Mesta.
- Ob 9. uri 6 min. zvečer osebni vlak z Dunaja via Amstetten in Ljubno, iz Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Lince, Steyra, Solnograda, Beljaka, Celovca, Pontabla.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

- Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
- " 2. " 05 " popoldne " "
- " 6. " 50 " zvečer " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

- Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika.
- " 11. " 08 " dopoldne " "
- " 6. " 10 " zvečer " "

Razprodaja!

! Samo kratek čas!

Zaradi opustitve te trgovine se razprodá vse **manufakturno, kramarsko in drobno blago**

pod svojo ceno, tako tudi **raznovrstne umetne ovetlice, šopki in venci za ženitovanja in pogrebe, vsake vrste ovetlice in perje za izdelovanje umetnih šopkov in venoev itd.**

Razprodaja je v **Ljubljani**

v **Špitalskih ulicah št. 9,**

358 1-1 zraven kavarne. 789 3-2

Simon Ogrin,

akad. slikar na Vrhniku, 754 6-6

se priporoča **velečastiti duhovščini** za vsakovrstna v njegovo stroko spadajoča

cerkvena dela.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici, ulica Morelli 12,

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo **delavnico za izdelovanje**

cerkvene posode in orodja.

Staro blago popravi, pozlati in posrebrni v ognju po najnižji ceni.

Da si morejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, katero se izplačuje na obroke. Precast. p. n. naročevalec si obroke sam lahko določi.

386 62-25

Pošilja vsako blago poštnine preste.

Dijaška ustanova.

S pričetkom tekočega šolskega leta izpraznjena je pri ljubljanskem magistratu jedna oesar **Fran Josipovih ustanov** za realce v znesku gld. 50.— na leto. Pravico do teh ustanov imajo v Ljubljano pristojni ali, ko bi takih prosilcev ne bilo, na Kranjskem sploh rojeni revni dijaki tukajšnje c. kr. višje realke. Prošnje za podelitev te ustanove vložiti je s potrebnimi dokazili vred **do 30. t. m.** pri šolskem ravnateljstvu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 3. novembra 1898.

Št. 39271.

Razglas

799 3-1

Z ozirom na to, da je promet do državnega kolodvora po novo zgrajeni Bleiweisovi cesti otvoren, naznanja podpisani mestni magistrat, da bo de odslej **Cesta na Rudolfovo železnico** iz varnostnih ozirov **javnemu prometu z vozovi zaprta**; k posetvom ob tej cesti pa da bo de dovoljen dovoz le z Bleiweisove ceste.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dné 9. novembra 1898,

Koledar katol. tisk. društva za leto 1899,

namenjen zlasti slovenski duhovščini, obsega tudi „imenik učencev“ za več ko 400 šolarjev. — Neudom stane krasno vezan gld. 1-20.

Koverta s firmo
priporoča
„Katol. Tiskarna“
v Ljubljani.

Zavod

za 320 26-15

umetno slikarstvo
na steklu.

B. ŠKARDA

Sedemkrat odlikovan
s prvimi nagradami.

Specijalni zavod
za
slikanje na cerkvena okna
v vsakem slogu in izdelavi.

v BRNU.

Ceniki, troškovniki,
načrti, škeice in
vsakoršen strokovni na-
svet brezplačno.

Prva največja kranjska tvrdka.

Od 1. novembra nadalje:
Dunajska cesta št. 6,
poleg lekarne Piccoli.

*Ilustrovane cenike pošiljam na
zahtevanje brezplačno.*

Fran Primožič,

jermenar in sedlar
Sv. Petra cesta 34
Ljubljana,

priporoča se slavnemu
občinstvu in prečastiti
duhovščini v vsakoršno

izdelovanje

jermenarskih in sedlarskih proizvodov,

katera okusno, trpežno in ceno izvršuje.

Ravno tam je velika zaloga različnih konjskih oprem za vožnjo in ježo itd. — Izdelovanje jermen za stroje, mline in zvonove.

Poprave se dobro in po ceni izvršujejo.

471 50-38

Zunanja naročila se vestno in točno izpolnjujejo.

Dunajska borza.

Dné 17. novembra.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. 80 kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 > 75 >
Avstrijska zlata renta 4%	119 > 70 >
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 > 15 >
Ogerska zlata renta 4%	119 > 75 >
Ogerska krona renta 4%, 200	97 > 80 >
Avstro-ogerske bančnice, 600 gld.	900 > — >
Kreditne delnice, 160 gld.	352 > 35 >
London vista	120 > 50 >
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 > 95 >
20 mark	11 > 78 >
20 frankov (napoleonor)	9 > 55 >
Italijanski bankovci	43 > 82 1/2 >
C. kr. cekini	5 > 68 >

Dné 16. novembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	165 gld. — kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159 > — >
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 > 50 >
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 > 10 >
Tisine srečke 4%, 100 gld.	138 > — >
Dunavske vravnjavne srečke 5%	130 > 25 >
Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	107 > 75 >
Posojilo goriškega mesta	112 > — >
4% kranjsko deželno posojilo	98 > 50 >
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 > — >
Priporitetne obveznice državne železnice	— > — >
južne železnice 3%	179 > — >
južne železnice 5%	126 > 25 >
dolenjskih železnice 4%	99 > 50 >

Kreditne srečke, 100 gld.	201 gld. 75 kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 > — >
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19 > 25 >
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 > 50 >
Salmove srečke, 40 gld.	82 > 50 >
St. Genois srečke, 40 gld.	81 > 50 >
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 > — >
Ljubljanske srečke	23 > 50 >
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	153 > — >
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3475 > — >
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	424 > — >
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	69 > 50 >
Splošna avstrijska stavbinska družba	115 > — >
Montanska družba avstr. plan.	177 > 55 >
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	172 > — >
Papirnih rubljev 100	127 > 37 >

„MERCUR“
XXXVII. letnik.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterij-
skih efektov, izkaz vseh izžrebanih državnih
in zasebnih obligacij.
Brezplačno darilo „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega
zaznamek vseh izžrebanih srečk.
Naročuje se s poštnimi nakaznicami pri vseh c. in kr. poštnih uradih
in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.

2 gl. 60 kr.
celoletna naročnina.

Najlepšo luč

daje uporaba

760 6-6

tržaškega cesarsko-kronskega kristalnega olja (varnostnega petroleja).

Prednosti: čist, bel plamen brez neprijetnega duha, in se ne razpoči. V konvicah po 15 klgr. à klgr. **26 kr.** franko na dom. Za konvico ni treba nadatja. — Naročila po pošti izvršujejo po povzetju v zabojih po dve konvici franko nastopne tvrdke v Ljubljani:

Jeglič & Leskovic,
Kastner Mihael,
Kordin Josip,

Perdan Ivan,
Schiffer Viktor,
Konsumno društvo,
J. Jebačin.

Telefon št. 90.

Telefon št. 90.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem dobil

generalno zastopstvo meščanske pivovarne v Plznu

ustanovljene leta 1842

za *Kranjsko, Spodnje Štajersko, Reko,
Opatijo, Iko, Lovrano itd.*

ter da bodo točili

!originalno plznsko pivo!

iz te pivovarne,

ki je najboljša na svetu, in tudi jedino bolnikom pri-
poročeno od zdravnikov v dijeto,

naslednji gospodje:

Bilina & Kasch, „Pri roži“,
L. Fantini, Gradišče.
G. Fröhlich, „Pri slonu“,
Karol Koisser, „Pri Maliču“,
Ivan Mayr, „Narodni dom“;

v steklenicah ga bodo prodajali gg:

M. Avanzo, Wolfove ulice,
Ivan Buzzolini, Špitalske ulice,
M. Umberger, Židovske ulice,
Fr. Krapeš, „Národna kavarna“.

Naročila na pivo v steklenicah in v sodčkih
vzprejemam v svoji pisarni

v Šelenburgovih ulicah št. 1.

Z velespoštovanjem

743 10-8

Ivan Gorup

generalni zastopnik meščanske pivovarne v Plznu,
ustanovljene leta 1842.

Naročila z dežele izvršujem točno.